

factsheet

Leg het ACCENT bij jouw cliënt

De inhoud van deze factsheet gaat in op het ACCENT project,
dat als doel heeft om zorgprofessionals te ondersteunen in
het stimuleren van de autonomie van ouderen.

ACCENT

Verpleegkundigen en verzorgenden ondersteunen in het stimuleren van de autonomie van ouderen tijdens de zorg. Dat is het doel van het onderzoek ACCENT. Het onderzoek richt zich op de essentiële zorg. Bijzonder is dat binnen ACCENT een wetenschappelijke verpleegkundige infrastructuur wordt opgezet.

Essentiële zorg

De titel van het ACCENT-project is afgeleid van geriAtriC Care EsseNTials. Essentiële zorg vormt de kern van het dagelijks werk van verpleegkundigen en verzorgenden in de ouderenzorg. In het ACCENT-project wordt essentiële zorg gedefinieerd als zorg die geboden wordt om ouderen te ondersteunen in hun autonomie en hen te helpen zo zelfstandig mogelijk te leven. Het gaat onder andere om de ondersteuning in de dagelijkse activiteiten, zoals wassen en aankleden, eten en drinken en de toiletgang. Onderzoek toont aan dat autonomie op dit gebied de identiteit van ouderen, hun welbevinden en hun kwaliteit van leven bevordert. De praktijk leert echter dat verpleegkundigen en verzorgenden, maar ook mantelzorgers, soms handelingen overnemen terwijl dat niet altijd

nodig is. De redenen daarvoor zijn divers, zoals de routine, structuren en dynamiek binnen het team, maar ook: goede bedoelingen. Voor medewerkers is het zodoende niet altijd makkelijk om binnen bestaande processen de autonomie van ouderen te bevorderen.

Deelnemers

Het ACCENT-project richt zich op ouderenzorg thuis, in het verpleeghuis en het ziekenhuis. Deelnemers zijn: Zuyderland, Maastricht UMC+, Envida en Land van Horne. Daarnaast zijn als onderwijsinstututen Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool en VISTA college bij het onderzoek betrokken.

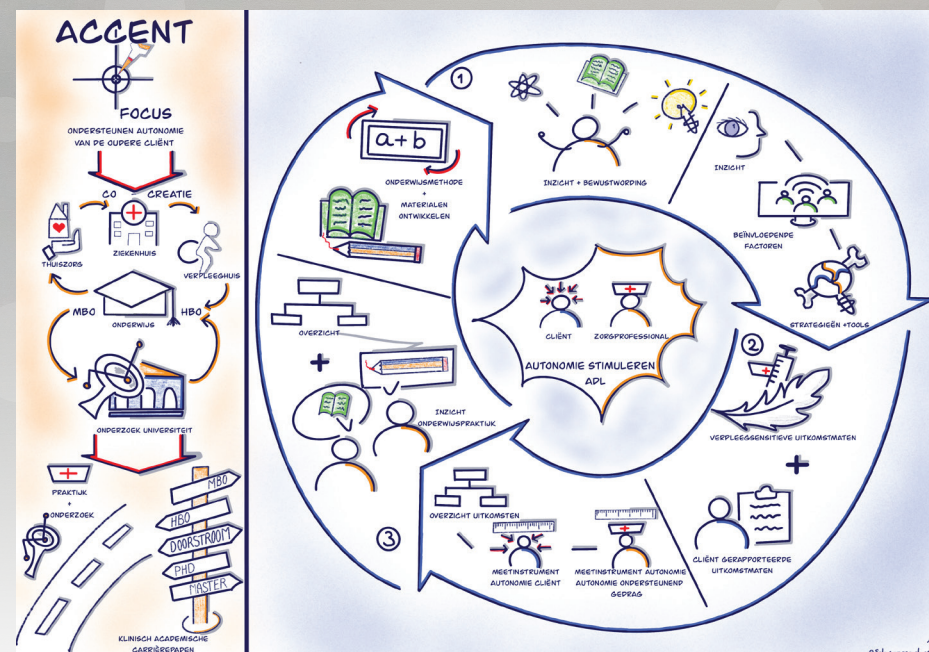
projectgroep ACCENT

v.l.n.r.

1 Petra Erkens	8 Stan Vluggen	15 Aileen van Dijk
2 Jan Hamers	9 Marjolein Knibbeler	16 Shanice Rousseau
3 Judith Meijers	10 Esmee Moonen	17 Linda Sillekens
4 Bram de Boer	11 Silke Metzelthin	18 Iris de Vrees-Houben
5 Myriam Jennekens	12 Melissa Botana Gronck	19 Mariëlle Willems-Eggen
6 Margot Geerts	13 Stella Penders	20 Edith Henssen-Smeets
7 Cindy Michiels-Möse	14 Anne van den Bulck	

Maastricht University Envida MUMC+ Zuyd Hogeschool Land van Horne Zuyderland Vista College

infographic ACCENT-project • illustratie door Anja Schoenmaekers

Drie werkpakketten

Doel van ACCENT is dus het ondersteunen van zorgprofessionals in het stimuleren van de autonomie van ouderen. Autonomie definieert de AWO-L als eigen keuzes kunnen maken in de zorg, inclusief wie die keuze uitvoert. Het onderzoek bestaat uit drie werkpakketten:

1

Praktijk Hoe wordt de autonomie nu ondersteund, welke factoren spelen daarin een rol en hoe kan het beter?

2

Het ontwikkelen van meetinstrumenten om de autonomie-ondersteuning te kunnen meten Enerzijds het professionele gedrag van zorgprofessionals (hoe ondersteunen zij ouderen) en anderzijds het effect van dat gedrag op de autonomie van ouderen.

3

Het onderwijs Hoe wordt in het onderwijs aandacht besteed aan de autonomie van ouderen en welke handvatten kunnen ontwikkeld worden voor onderwijs aan (toekomstige) zorgprofessionals.

De resultaten van deze pakketten kunnen over en weer worden ingezet. Inmiddels is gestart met het in kaart brengen van de huidige praktijk [1] en het onderwijs [3]. Dat gebeurt aan de hand van interviews en observaties. Verder is een literatuuronderzoek gestart naar welke meetinstrumenten en uitkomstmaten al voorhanden zijn [2].

Wetenschappelijke verpleegkundige infrastructuur

Het bijzondere van het onderzoek is dat alle onderzoekers een duobaan hebben: naast het onderzoek werken zij in de praktijk van de ouderenzorg of het onderwijs. In totaal gaat het om vier onderzoekers, negen onderzoeksassistenten en drie postdoc-onderzoekers. De combinatie van onderzoek en praktijk wordt door medewerkers als verrijkend ervaren. Bovendien treedt een wisselwerking op die zowel de praktijk, onderwijs en onderzoek versterkt en de onderlinge band bevordert. In ACCENT wordt gemonitord hoe het werken in deze duobanen verloopt en welke effecten dit op het werken in de praktijk heeft.

“De autonomie van mijn cliënt vind ik belangrijk. Door wensen en eigen keuzes te respecteren vergroot je de eigenwaarde.”

Iris de Vrees-Houben verzorgende IG Envida

Actieonderzoek

In een volgende fase van ACCENT wordt gestart met actieonderzoek voor alle drie de werkpakketten. De praktijk van de zorg en het onderwijs gaan dan samen met onderzoekers stapje voor stapje toe naar het ontwikkelen van meetinstrumenten (voor het meten van autonomie en autonomie-ondersteuning) en handvatten (tools) voor zorgprofessionals om de autonomie te stimuleren. Vervolgens wordt hier in de praktijk mee geëxperimenteerd en op basis van evaluaties worden de meetinstrumenten en tools weer verder verbeterd. Zo moet ACCENT uiteindelijk resulteren in nieuwe meetinstrumenten, tools voor de zorgpraktijk en nieuwe methodieken voor het onderwijs. Het onderzoek loopt tot december 2025.

“Meewerken aan onderzoek verrijkt mijn werk, je leert breder kijken. Niet meer doen omdat ik het altijd zo doe maar open staan voor nieuwe betere oplossingen. Hier word ik blij van”

Esmee Moonen HBO-verpleegkundige Land van Horne

accent

academische
werkplaats **limburg**
ouderenzorg

Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg

p/a Maastricht University Vakgroep Health Services Research
DUB 30 • Postbus 616 • 6200 MD Maastricht

Contact

0031 (0)43 - 388 16 98

ouderenzorg@maastrichtuniversity.nl

awolimburg.nl

volg ons @AWOlimburg
x.com > AWOlimburg

facebook.com > AWOlimburg

linkedin.com > company > AWOlimburg

partners

Zuyd
Onderzoek

Maastricht University

Maastricht UMC+

Zuyderland